

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev,
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Jasno besedo!

O položaju v deželi se ne da govoriti brez trpke ironije. Ob ciljnih dr. Dollfussove vlade, kateri noben trezen človek ne bo odrekal njenega nemškega in avstrijskega značaja, se je fronta nemških nacionalcev in slovenskih nezavednih vrst naenkrat znašla v protidržavnem položaju in ga prenaša z večjo ali manjšo resistenco. Ni čuda, da jih pri tem dirne lojalno zadržanje slovenske manjšine in opetovano se oglašajo deputacije pri merodajnih osebah dežele z očitkom, da nikakor ne gre zapostavljati nekdanjih borilcev in braniteljev domovine za slovenskimi „izdajalci“, ki so nekoč glasovali za Jugoslavijo. Vestí o neki pogodbi delitve Koroške med Hitlerjem in Jugoslavijo ter strah pred dozdevno iredento med Slovenci doprinašajo z omenjenimi očitki vrec k temu, da izvaja danes koroški Heimatschutz nad slovenskim ozemljem neke vrste pokroviteljstvo ter zaseda s svojimi starimi in novimi člani mesta nove politične organizacije. Moška izjava vodje Heimatschutza grofa Thurna v Žitari vesi in pozneje v Vrbi bi dala slutiti razčiščenje ozračja, na drugi strani pa ga zabranjuje nešteto malih slučajev, ko nastopajo stare osebe na novih mestih z izjavami o slovenski manjšini, ki nikakor niso v smislu vlade in grofa Thurna. Kot mora težko leži na deželi reakcionarstvo starih ljudi in ni ga med koroškimi krščanskimi socialci in ne v vodstvu Heimatschutza, ki bi bil gospodar bodočega razvoja. Tako pospešuje slednjega predvsem splošni razvoj v državi. Kako naj bi bilo tudi drugače v deželi, ki je še včeraj veljala kot torišče liberalnega nemštva?

Daleč smo v državi in deželi še od miselnega preokreta v novo smer, ki naj bi zajamčil tudi življenja zmorno manjšinsko pravo. Ono pravo, ki v smislu krščanskega družabnega reda prizna manjšinam posebne pravice in dolžnosti. V to bo treba v prvo miselnosti, da narodna manjšina nikakor ni kak vojni plen in da se nikakor ne da ravnati z njo kot s kako siroto v ubožnem domu. Večinski narod se mora povzpeti do spoznanja, da narodna zvestoba članov manjšine nikakor ne izključuje zvestobe državi, kateri manjšina pripada. Država in dežela se bosta morali zavesti dolžnosti, da varujeta, sčitata in gojita narodno zavest manjšine kot visoko dobrino človečanske kulture. Po krščanskem družabnem pravu je država dolžna, da v družini, šoli in verstvi sodeluje na kulturni vzgoji narodne manjšine. Raznarodovanje članov manjšine nasilnim potom s pomočjo šole in na druge načine krščanski družabni red obsoja in zavrača.

Tréba bo v deželi naglasiti, da svoječasnó glasovanje slovenskega ljudstva na Koroškem za Jugoslavijo niti najmanj ne opravičuje dosedanega nasilnega raznarodovanja v ljudskih šolah ali vsakojakih poizkusov oviranja kulturnega sožitja manjšine z materinskim narodom. Po božji in naravni pravici so se Slovenci ob času svobodnega glasovanja smeli izjaviti za Jugoslavijo zgolj na podlagi svoje narodnosti. Kdo sicer n. pr. opraviči von Pappena, Hitlerjevega poverjenika za Posaarje, v njegovi izjavi o priliki oklica na posaarske Nemce: kdor je Nemeč, je obvezan glasovati za Nemčijo, sicer ga bo taista smatrala za sovražnika in izdajalca! In ali ni deželna vlada svoječasnó po glasovanju svečano obljubila enakopravnost Slovencev, ki so glasovali za Jugoslavijo, z ostalimi državljani? Večinskemu narodu bo treba nadalje jasne besede v vprašanju nezavednih rojakov. Nasilno potom šole in drugih institucij raznarodovane rojake smemo z vso upravičenostjo še naprej smatrati za člane

naše narodne družine in večinski narod bo ob doslednem razvoju v doledni dobi prisiljen izjaviti se k vprašanju, ki tvori jedro slovenskega problema na Koroškem. Treba bo zaključiti politiko delitve in razdvojitve ter končno odpraviti iz nezaupljivosti narekovano revidiranje in onemogočenje kulturnih stikov manjšine z materinskim narodom.

Od neke strani se je želelo našega stališča k raznim ostrinam v pisanju jugoslovanskega časopisja k narodnostnemu vprašanju na Ko-

roškem. Iz zgoraj navedenega se jasno podaja tudi tozadevno naše mnenje: zastopniki večinskega naroda imajo sami najboljše sredstvo, da onemogočijo ostrine napadov, ker se tašče pojavljajo iz povsem razumljivih razlogov. Večinski narod naj iz odkritosrčnosti in jasnosti gledanja manjšinskega vprašanja v deželi dovede do razčiščenja položaja in pripomore do njegove zadovoljive rešitve, pa bo odpadel velik del tega, kar trenutno moti odnošaje obeh narodov-sosedov.

Razdvojena Evropa in — Rusija.

Neuspeh razorožitvene konference je osvetlil položaj, v katerem se nahajajo evropske države, nakazal na obnem novo vprašanje, ki bo tvorilo s časom jedro evropskega problema sploh. Države se delijo danes v dva velika tabora, katerih vodstvo prevzemata Francija na eni in Anglija z Italijo na drugi strani. Med razorožitvenimi pogajanjí je Francija s svojimi zavezniki zastopala stališče, naj se v prvo zajamči mir in na podlagi tega jamstva sklene sporazum z Nemčijo v pogledu razorožitve. Anglija in Italija pa sta zagovarjali takojšnji in brezpogojni sporazum z Nemčijo. Tako je bil končni neuspeh razorožitvenih pogajanj že vnaprej jaseñ dovolj in tudi nikogar ni presenetil. Kolesje evropskega in diplomatskega stroja se je ustavilo in se ne more pomakniti naprej.

Čimbolj peša moč mednarodne organizacije, kot je to Zveza narodov s svojo razorožitveno konferenco, tem hitreje se Evropa vrača k staremu načinu blokov med posameznimi državami. Pred dvema velikima frontama že stojimo in lahko smo uverjeni, da bosta zasledovali svoje cilje in svojo pot. Da je prišlo do obeh front, ni najzadnje „zasluga“ Anglije, ki v usodnem trenutku ni stopila na stran Francije, marveč se je izjavila raje za Nemčijo, samo da oslabi evropske velesile in ohrani svoje prevladujoče stališče v Evropi. Pri tem Anglija ni predvidevala, da bo njeno nastopanje proti Franciji, zaveznici izza svetovne vojne, pospešilo prihod **velepomembnega dogodka najdalekosežnejših posledic za vso Evropo: zopetno vključenje Rusije v Evropo.**

Sedemnajst let je bila Rusija ločena od evropskega sveta bolj kot dežele, ki jih od Evrope ločijo morja. Prišlo ni niti do formalnih priznanj sovjetske države, če izvzamemo pri-

znanja, ki so jih izrekle ostale države iz zgolj trgovsko-političnih razlogov. Ta osamljenost je postala s časom za Rusijo neznosna in sovjetska politika je skušala s podvojeno silo in izredno spretnostjo, izrabljajoč razdvojenost evropskih držav, razbiti železni obroč okoli sebe, ki jo je močno oviral tudi v njenem notranjem razmahu. Posrečilo se je skleniti in pozneje podaljšati nenapadalne pogodbe s Poljsko, Letonsko, Estonsko in Litavsko, prijateljsko se je zblížala z Francijo in približala Mali antanti, bila v zadnjih tednih celo priznana od Češke in Rumunije. Vse to kaže, da je Rusija na najboljši poti, da prevzame pravico soodločevanja evropske usode v bodoče.

Ta dogodek je med najpomembnejšimi zadnjega desetletja, četudi še danes nikakor ni mogoče docela pregledati njegovo dalekosežnost. Nihče ne more danes točno presoditi, v koliko je že izgubil sovjetski komunizem svojo udarno silo in prešel iz nekdanjega stremljenja po svetovni revoluciji v smer, ki bi dovoljevala kompromise z drugimi družabnimi in gospodarskimi redi. Z vključitvijo Rusije bodo obnem prizadeti evropski kulturni in verski interesi. Vsekakor pride do dvoboja dveh povsem različnih si svetov, katerega izid bo tvoril bodoče lice Evrope.

Kdor veruje v moč slovanske ideje in ve razločevati brezbožni komunizem od slovanskega življenskega pojmovanja, zre lahko z mirnim očesom v nadaljni razvoj. Vedel bo, da Rusija, četudi še nerazčiščena in nejasna, prekaša evropske države z novo, veliko izkušnjo, in zaslužil bo prihod dobe, ko bo sedanji tako težko preizkušeni ruski narod zamogel prinesiti vsemu svetu blagovest bratoljubja in mednarodne vzajemnosti.

V naši državi. Hitlerjanci so podvojili svojo akcijo proti obstoječi smeri v državi. Minuli teden je bilo izvedenih več terorističnih dejanj in so se sovražniki države posluževali tudi dinamita in drugih eksplozivnih snovi. Vlada je odločena za najostrejši nastop proti zlikovcem. Minister dr. Schuschnigg je izjavil med drugim zadnje nedelje v Kremsu: Juda Iškarijot hodi po deželi. Peklenski instinkti sovražstva se vzbujajo proti Avstriji. Na delu je grd inozemski denar, s katerim se kupuje izdajalce, da na banditske načine onemogočajo red in mir. Kar niso dosegli z lažnjivimi novicami, skušajo sedaj doseči z dinamitom in ekrasitom. Leto dni smo čakali, našo dobro voljo pa se je smatralo za slabost. Sedaj je zgodovinski trenutek, kdor noče sodelovati za nami in iz katerega oči zre sovražstvo, bo občutil našo pest.

Križarska vojna v Nemčiji. Nedavno je nemški propagandni minister Goebbels otvoril vojno proti vsem nezadovoljnežem, kritikom

in črnoglednikom ali kakor pravi „proti vsem hinavskim krtom, ki s svojim temnim delovanjem izpodkopujejo ugled narodno-socialističnega režima in morijo v ljudstvu zaupanje v odrešenje po narodnem socializmu“. Kot ognjišče teh temnih elementov je minister omenil nemško meščanstvo in kroge bivše nemške katoliške stranke. V Nemčiji imamo torej opraviti z neke vrste duhovno krizo, ki se izraža v naveličanosti in prenasičenosti od hitlerjanskega gostobesedja, kar je povsem naraven pojav za vsako ljudstvo, ki se je celih pet let vzhičeno navduševalo za ideale tretjega carstva. Preostane le še vprašanje, če bo nova križarska vojna zamogla odpraviti utrujenost, ki se polišča nemškega ljudstva v rajhu.

Balkan se združuje. Nekoč tako nemirni evropski jugovzhod se vrača v dobo miru in zedinjenja. Balkanska pogodba, ki so jo medsebojno sklenile Jugoslavija, Rumunija, Turčija in Grčija, je bil prvi veliki korak k temu

cilju. Državni prevrat v Bolgariji zna pospešiti pridružitve Bolgarske. V drugi polovici junija se vrši v Bukarešti konferenca Male zveze, ki bo sklepala o priznanju Rusije in o obrambni zvezi med Rusijo, Francijo in Malo antanto. Zato so pospešena pogajanja, da se veliki evropski zvezi pridruži še Bolgarija.

Sovjeti se počasi vračajo. Zadnja leta sovjetskega režima pričajo, da se sovjeti polagoma obračajo od radikalnega komunizma v zmernejšo smer. Opustili so zahtevo popolne razlastitve zemlje, dovoljena je gospodarska svoboda do gotove meje. Na političnem polju iščejo v najnovejšem času stikov z ostalim svetom, opuščajo tudi slednji komunistični cilj svetovne revolucije. Pred tednom pa so odredili tudi temeljito preosnovno svojega šolstva, ki je bilo doslej izrazito komunistično usmerjeno. V šole bodo spet uvedeni zgodovina, zemljepisje in tuji jeziki. Nepopustljivi ostajajo le še v — brezboštvu, čemur se ni čuditi, ker dobro vedo, da si z vero izpodmaknejo tla, na katerih stojijo. Razvoj pa bo dovedel slednjič tudi do tega koraka in Rusija se bo vrnila izčiščena in izkušena nazaj k prvotnim vzvišenim ciljem krščanstva in slovanstva.

Španski socialisti netijo nemir. Vedno spet postaja očito, da je cilj internacionalnega socializma netiti nezadovoljstvo in nemire. Tako poizkušajo tudi španski socialisti. Začetkom junija so socialisti proglasili generalno stavko, ki sicer ni dovedla do nereda, vendar je prišlo do težkih spopadov med kmetjskimi delavci in orožniki. V neki vasi so se delavci polastili oblasti, napadli občinsko hišo in razobesili rdečo zastavo, drugod so napadli neko veleposestvo ter ubili lastnika in sina. Neznanci so nadalje ubili znanega generala Berenguera. Znano je še, da so socialisti dobro oboroženi. Še dolgo Španija ne pride do miru, ker krivice dosedanjih režimov so prevelike.

Roosevelt rešuje farmarje. Ameriški farmar ni to, kar je naš kmet. Njemu je zemlja prej neka tovarna, ki naj mu „nese“. Med vojno so imeli farmarji krasne čase, ko so zalagali vso Evropo z živežem. Po vojni pa se je Evropa kmetijsko opomogla in farmarji so brez kupcev. Roosevelt, na katerega se farmarji najbolj zanašajo, skuša rešiti agrarno krizo s tem, da je zaukazal znižanje obdelovanja zemlje; država nadzoruje vse poljske pridelke, mlečne izdelke, olja, živalske masti in podobno. Še nedavno so morali „uradno“ poklati šest milijonov špeharjev in 200.000 svinj, da se rešijo odviška, meso pa so uporabili za — izdelovanje umetnih gnojil. Roosevelt je nadalje odredil, da bo država kupovala odvišno kmetjsko letino. Za to pa ji primanjkuje denarja in stroške mora kriti z novimi težkimi

davki. Dvomi se nad uspehom Rooseveltove pomoči farmarjem, katerim končno ne preostane drugega kot se vrniti v preprostost in štedenje.

Nasilni fašizem.

V zadnjih številkah smo poročali o postopenem postopanju italijanskih fašistov proti jugoslovanski manjšini v Primorju. Vpoostitvi je nedvomno gotov načrt, ker beremo v celovških „Freie Stimmen“ iz zadnjega tedna slične vesti o postopanju proti južnim Tirolcem. List pravi med drugim:

„Odkar je v Bocnu nastopil novi prefekt Mastromattei, je opažati v južni Tirolski postrotev protinemškega kurza. V prvi vrsti zadene ta nemško duhovščino, ki jo smatrajo Italijani kot največjo oviro izvedbi svojih nacionalnih ciljev. Še nedavno je „Legione Trentina“ na svojem občnem zboru zahtevala odstranitev vseh nemških duhovnikov južnega Tirola. Italijanska vlada zahteva sicer vsled pogodbe z Vatikanom ni mogla ugoditi, vendar se očitno trudi na vse načine, da onemogoči nemškemu duhovniku njihov položaj in njihovo delovanje. Če pregledamo samo zadnje leto tovrstnega postopanja, se moramo prepričati, da zasleduje italijanski fašizem svoje cilje po natančnem načrtu. V briksenski škofiji so Italijani lani sodnijsko postopali proti 13 duhovnikom, ker so se le-ti branili poizkusov zlorabe procesije na praznik Rešnjega Telesa v nacionalne italijanske svrhe. Mnogo duhovnikov je bilo zbog tega posvarjenih in so pod stalnim italijanskim nadzorstvom. Tudi v zadnjem maju se nadaljuje postopanje proti nemškemu duhovniku. Kooperator občine Lusen je bil celo pregnan v Južno Italijo, razpuščeno je bilo katoliško mladinsko društvo v Meranu, trije mladeniči iz Kurtiniga so bili vsled slikanja kljukastih križev za 3 leta pregnani v Južno Italijo.

Enako postopajo Italijani z nemškimi učitelstvom. Tik pred zaključkom šolskega leta je bilo prestavljenih v staro Italijo 21 nemških učiteljev. Italija skuša nadalje izgraditi in utrditi tirolsko mejo z vojaškimi cestami, trdnjavami in podminiranjem cest in železniških tirov. Prekoračenje obmejnih prelazov je dovoljeno le na podlagi potnih listov in samo v poletnih mesecih.

Ob tem poročilu o težkem položaju južnotirolskih Nemcev nam pride pred oči še neprijetno težji položaj naroda Slovencev in Hrvatov v Primorju, kateremu so uničili vse njegovo kulturno, prosvetno in gospodarsko življenje, katerega duhovnike zapirajo po vrsti in zahtevajo od papeža celo odstavitev italijanskega škofa, ki je na poti njihovemu po-

italijančevanju, ter skušajo zatreti celo še morelitev ljudstva v lastnem jeziku.

Ob tem blaznem nasilju italijanskega fašizma se moramo le še vprašati: **Ali je mogoče, da ostanejo tolike krivice nasilnega raznarodovanja malih narodov in narodnih manjšin na svetu nekaznovane in neporavnane? — Ali zamorejo ostati tako očitni prestopki božje in naravne postave brez posledic?** — Kdor veruje v nezrušljivost in nedotakljivost teh fundamentalnih zakonov vsega življenja, lahko z mirnim srcem zre v bodočnost in njeno sodbo.

DOMAČE NOVICE

Duhovniške vesti. Kn. šk. titl. konzistorialnim svetnikom je imenovan č. dekan Jakob Kindlmann v Štebnu pri Globasnici. — Provizorjem v Podljudelju je imenovan č. Tomaž Orasch. — Č. kaplan Matej Nagele je prestavljen v Pliberk.

Glinje. (Otvoritev božje poti na Macnu), ki se vrši vsako leto na kres ali god sv. Janeza Krstnika, bo tudi letos na ta dan, ki pride tokrat na nedeljo 24. junija. Ob pol deseti uri bo tedaj božja služba v kapeli sv. Ane na Macnu. Upamo, da tako ustrežemo marsikateremu prijatelju macenske božje poti.

Počitniška akcija „Otroci na deželo“. Zvezna vlada namerava potom domovinske fronte izvesti velikopotezno akcijo letovanja bolehnih in počitka potrebnih otrok ubogih starišev. V pošteved pridejo otroci članov in takih brezposelnih, ki so bili do slednjega zavarovani pri deželni bolniški blagajni. Pogoji so sledeči: 1. Priprave je izvesti na posebnih prijavnica, ki se dobijo pri okrajnih uradih bolniške blagajne. 2. Brezposelni stariši morajo dokazati s potrdilom delovnega urada, da so sprejemali redno brezposelno podporo. 3. Vse prijavnice morajo biti točno izpolnjene. 4. Prijaviti je do najkasneje 23. junija t. l. pri pristojnem okrajnem uradu bolniške blagajne. 5. V pošteved pridejo samo otroci od 8. do 14. leta. 6. Za letovanje otrok prideta v pošteved samo julij in avgust in sicer za največ 21 dni. 7. Istočasno s prijavo je v slučaju potrebe prositi za popust vožne cene. 8. O sprejemu otrok odločuje ravnateljstvo blagajne z ozirom na potrebo, razmere in zadržanje starišev. — Za naše otroke pridejo v pošteved sledeči počitniški domovi: Domačale, Spodnje Dobje (oba za deklice in dečke) in Št. Rupert (za deklice) ter Št. Pavl v Labudski dolini (za dečke).

Borovlje (Naša občina). Gotovo bo naše čitatelje zanimalo, kako gospodarimo v največjem času pri nas. Po znanih februarskih do-

PODLISTEK

Češnje.

Ivan Matičič.

Na naših vrtovih češnje zore. Češnje rdeče in žametnočrne, češnje drobnice, sladke ko ajdov cvet. Zore očancem, ki so jih vzredili, dekljicam, ki jih z zvonkim smehom osvežujejo, drobnim pticam rode, ki so jim spevale, dokler so bile še v cvetju, zdaj pa čivkajo čakajo sadu.

Na Lucijinem vrtu pa češnje več ne zore. Tam ni več petja, ne smeja, rože v gredi venejo. Nizki parobek molči sredi vrta, Lucija hodi mimo, plaha in nema, s trpkim vzdihom zre na spomin in misli na dni, ko je še češnja zorela...

Bila je nedelja. Fant in dekle sta šla za vrtovi.

„Glej, češnje, Lucija!“

„Češnje, Šime!“

„Kako je letos polna!“

„Še nikoli tako.“

„Hm, bi splezal na njo?“

„Ti? Visoka je.“

„Četudi. Se je ne strašim.“

„Ne? Dokaži, Šime!“

„Nalašč pojdem.“

„Poizkusi! Še nihče je ni zmagal brez lestve. Sam ne prideš, vzemi si lestvo. Čakaj, pojdeva oba, le krilo si preoblečem.“

Dekle gre v kamro, fant objame deblo. V krepkih sunkih se spenja po glatkem deblu,

s škornji si lovi oporo. Deblo je visoko, ravno, vsakdo ga ne zmore, toda fant ne omaga. Pokazati hoče dekletu, da je prvi v vasi, nikogar se ne straši, češnje najmanj. Lucija se bo čudila, še bolj ga bo imela rada. Kvišku, v vrh!

Vroč, sopeč doseže veje, se oddahne. Sočni sad se mu zasmee v lice. Češnje, češnje! Polne, žametnočrne. Šime hlastle v sladki sok. Še više, glej, na koncu veje je sad še popolnejši, še slajši. Joo, polne, kobule se mu cede v rokah. Odpne si nedrje: še za Lucijo češenj! Čemu bi se trudila gori, ki jo on lahko ponudi polno nedrje sladkega sadu. To bo gledala Lucija! Prišla bo, misleč, da on še čaka na njeno pomoč, pa bo zdrsil doli in ji iztresel iz nedrja sladke krvi. To se ji bo smejal, ko se ji bo cedil sladki sok po rdečih ustnih. Gledal jo bo, gledal, a ko se bo zvečerilo, ga bo dekle objelo... Še više, v vrh! Tam je sad tem sočnejši, na konceh nevarnih vej najslajši. Šime se spenja v vrh. Čim nevarnejša za fanta pot, čim višje utrgan, tem slajši sad...

Šime se oklepa vej, ki že komaj drže težke kobule, kako naj zmorejo še fanta. Glej vrh se upogiba, visi čisto upognjen, a Šime lovi kobule in misli na sočna Lucijina usta... Pazi! Veja se ulomi. Šime se zasmee, zavihra z rokami, opore ne ulovi več... Stojte, vzravnan se pogreza z viška, zapre oči, pada z naraščajočo težo... Silovito trdo se pogrezne v tla, zastoka, upogne glavo in nepremično obsedi na podvihanih nogah...

Iz kamre prihiti Lucija: „Hihihi! Glej me, Šime, bosa sem, za na češnjo sem zrela, ne?“

„Hm,“ se prisiljeno nasmehne iz trave fant.

„Pojdiva, brez lestve! Ti greš naprej, jaz bom prezala za tabo. Ako omagam, se te oprimem za škorenj. Velja? Nu, vstani, Šime!“

„Ne morem...“ se stemni mladeniču obraz.

„Ti?“

„Lucija!“

„Vstani in dokaži, kar si obljubil. Glej ga, kako se izmika. Šime!“

„Pustiva češnje... na, k meni sedi...“

„Mislila sem, da si bolj junačen. Nu, pojdem sama.“

„Lucija!“

„Ne, Šime. Pokažem ti, kaj zmorem. Glej, takole, Šime!“

Sunkoma se odžene bosača od tal in se prožno spenja po deblu. Šime zre za njo s trpečim izrazom.

„Juhe, Šime!“ se oddahne dekle v vejah. „Joo, tako polne so! Veje se šibe. Na, Šime, poskusi naše.“ Spusti mu vejico. „Na, še, še, poskusi, kako so sladke naše češnje.“ Kobulec za kobulec spuščja nanj, vsega obsuje s sladkim sadom. „So dobre, Šime?“

„So...“ poveša mladenič glavo.

„S koncev vej so še slajše, tiste zobljejo le tički. Nu, čakaj, Šime! Dekle si zavaha predpasnik. „Zanj še slajših. Zobala jih bova doli. To bo gledal, imel bo me še rajši. Čuj, Šime, si že vse pozabal?“

„O, boli...“

„Kaj praviš?“

„Joo, ne morem...“

„Hihi, potrpi!“

„Ne, ne!“

godkih je bil soc. dem. župan odstavljen in vlada je imenovala za našo občino komisarija v osebi tukajšnjega živinozdravnika dr. Schechina. S tem so bili razveljavljeni seveda tudi odborniki Wirtspartei in kor. slov. stranke. Komisar je nato imenoval za občino 4 prisednike, od katerih je g. Kometter bivši odbornik naše stranke, ter ima referat financ in kine. G. Kottersch in Stöckl imata stavbene zadeve in g. Papp nadomestuje bivši ubožni odsek. — Cesta skozi Borovlje se namerava asfaltirati in je zato že pripravljenega nekaj denarja, kar se je zbralo lansko leto, a se tedaj cesta ni polila z oljem. — Prispevek za vodovod in davek na pse ostane kot lani. — V telovadnici glavne šole se je vsled slabega stanja poda prepovedalo turnarjem telovaditi. — Obč. planina na Rutah se je dala v našem posestniku Korenjaku istotam. Za letos je prostora za 20 glav živine in se je treba prijaviti pri najemniku. — Po možnosti se bo tudi začelo z nabijanjem tablic novih imen borovljskih ulic. Arbeiterheimstrasse na Dobravi se je prekrstila v Feystasse in 12. Nov. Strasse v Starhemberggasse. — Požarni brambori v Borovljah se je dovolila subvencija S 1000. — Šola v Podljubelju se je opustila vsled štednje in tamošnji nadučitelj podučuje sedaj na šoli v Borovljah. — Veliko pogajanj je bilo treba radi bajtiške ceste. Ista je popolnoma porušena in občina nikakor ni v stanu isto popraviti. V tej zadevi se je podal naš komisar celo na Dunaj. Doseglo se je, da se bo zidala nova cesta na državne stroške; občine Borovlje, Medborovnica in Sele ter posestnika Humberka in Voigta prispejajo skupno 10% v naturalijah, t. j. z vožnjo, lesom i. t. d. Z delom se prične sredi junija ter se bo zaposlilo v prvi vrsti brezposelne iz naše občine. Nova cesta se bo odcepila od stare vrh „Jurkeinovega klanca“ ter se zveže zopet pod „Frjančkom“.

Bilčovs (O čebelarstvu). Mogoče si bo kdo mislil, da je zadnja zima vzela vse naše čebelarje, ki se nočejo oglasiti in povedati o svojih čebelicah. Huda je bila minula zima, pravimo čebelarji. Pri marsikaterem čebelarju je poginilo več panjev. Tudi število čebelarjev se je skrčilo. Dva ljubitelja neutrudljivih delavk sta se preselila v večnost, bila sta to Doniž Gaser, pd. stari Riglnjak, in Pavel Plavc, pd. Kordevov. Po svojih dolgoletnih izkušnjah sta zaslovela kot umna čebelorejca in njun spomin bo v družini čebelarjev spoštovan še naprej. Omenili smo že, da so male delavke letos slabo prezimile. Vzrok je dolga zima, ki vso svoje dolgo dobo ni dopuščala nobenega izleta čebel, vsled česar se je v panjih

„Ni treba gori, Šime, počakaj! Naberem jih poln naročaj, imela bova oba dosti.“

„O Bog!“

„Glej vrh, kako je poln. Gori so najslajše.“

„Ne, Lucija!“

„Ne boj se zame! U, vranča, ena veja je že ulomljena, vihar jo je upognil.“

„Lucija, ne!“

„Juh, Šime! Te so res najslajše. Le čakaj, zobala jih bova do mraka. Potem pa — v krčmi svira godec...“

„O Bog!“

„Šime, sladko so kot kri...“

„Jooo!“

„V krčmo, Šime, ali pa zapleševa kar tu pod češnjo.“

„Ooo!“

„Trenutek še. Nu, dovolj jih bo.“

Srečna se spušča s polnim naročajem doli. Ob deblu zdrzne v travo.

„Šime, fant! Na sladke krvi!“

Mladenček zre v dekleta z ugaslimi očmi, bled, izmučen.

„Šime!“

„Moj Bog!“

Dekle odskoči: „Šime!“

Fantu omahne glava v znak...

Prihite ljudje, ga dvignejo iz trave. Zaritega v zemljo z muko izrujejo iz tal. Šime zarjove, možje odstopijo: Obe nogi ima zlomljeni v kolenih...

Odpeljali so ga v daljne kraje, odkoder ni bilo več vrnitve...

In češnja je morala na tla...

razpasla nalezljiva griža. S to boleznijo se je pojavil njen spremljevalec molj in tako je v vigradi poginilo mnogo ljudstev. Tudi spomlad, četudi je bila zgodaj gorka in prijetna, ni bila ugodna za čebele. Mrzli in deževni majnik je slabo vplival na rojenje, branja letos še ni bilo dobrega. Sadno drevje je hitro odcvetelo, travniška paša vsled pogostega dežja ne more ničesar dati. Ostaja čebelarjem le še upanje na smreko in ajdo in dal Bog, da ne bomo še v tem upanju razočarani.

Št. Iij ob Dravi. Dne 26. t. m. je napravila toča tudi pri nas precejšnjo škodo, ki jo bo naš kmet občutil tembolj ker se ima že itak boriti za bori obstanek. Med drugimi prijavami škode je sprejel župan še sledečo:

Občini kratko se poroča:
Pobila polje nam je toča,
nemalo škode naredila,
za živež predla nam bo sila.

Nastala škoda naj se ceni.
A ne zavleče do jeseni!
Čimprej cenitev se izvrši.
Hitreje skrb se nam razprši.

Od župana je dobil kmet še isti dan sledeči odgovor:

Preden da Vašo prijavo sprejel,
že sem potrebne korake podvzel.
Prihodnjo že sredo bo komisija ugotovila,
kakšno škodo je toča naredila.

Za Vašo pozornost se Vam zahvaljujem
in Vas vse prizadete omiljujem.
Hudo je, ker vlada že sedaj povsod kriza,
a potem bo v še več hišah — prazna miza.

(Op. ured. Tako prijaznih prosilcev in tako uljudnih županov bi hotela še marsikaka druga naša občina!)

Železna Kapla (Razno). Dne 13. majnika smo imeli 3. čebelarški shod, ki se je tokrat vršil pri Wöflnu v Lobniku. Govoril je potovalni učitelj iz Čajne g. Jaklitsch. Vzgoja matice, špekulativno pitanje in še drugo je tvorilo snov njegovemu predavanju. Navzočih je bilo 23 čebelarjev. Na binkoštni pondeljek so nas posetili šmihelski čebelarji — 12 po številu — in si ogledali čebelarški napredek pri nas. — V nedeljo, dne 27. maja se je vršil občni zbor kmetijske zadruge Bela—Železna Kapla, katerega se je udeležilo do 30 gospodarjev. Občni zbor je vodil g. Kupper iz Velikovca, ki je uvodno poročal o dosedanem združnem prometu. Izčrpno poročilo so vzeli navzoči s pritrditvijo na znanje. Pri sledečih volitvah novega odbora je bil izvoljen za predsednika Jurij Pasterk, pd. Tavčmanov iz Lobnika, za podpredsednika pa Jože Sadolšek. Kot odbornik in poslovodja je bil vnovič potrjen Prušnik Franc, pd. Wöfl. Na preldog g. Grilla se je namenilo 150 šil iz presežka združnega prometa kot subvencijo za nakup plemenskih bikov. K besedi se je oglašil še g. dr. Stotter, ki je imel uro prej z inž. Liebscherjem sejo kmetijske podružnice, na kateri se je obravnavalo razna gospodarska vprašanja. — Še eno novico: čujemo, da se bo začelo graditi cesto v Remšenik. Iz srca bi privoščili tamošnjim našim sosedom, da bi končno prišli do boljših prometnih zvez s svetom. Cesta bo sila važna za odpravljanje lesa, ki je bilo doslej skoraj onemogočeno.

Sveče (Razno). Pd. Stanijevo kmetijo na Mačah je kupil o priliki javne dražbe naš rojak g. Jože Permož. S tem je odstranjena nevarnost, da pride lepa Stanijeva kmetija v tuje roke. Podjetnemu rojaku želimo obilo uspeha! — V sredini naše vasi živi neka stara ženica rodod Slovenka, ki se ob vsaki priliki hoče postavljati s tem, da javno sramoti poštene in zavedne Slovence s priimkom „čuš“. Narodni odpadnici svetujemo, naj sramotenje opusti, ker bi ji sicer sodnijsko postopanje znašlo zagreniti še zadnji kos življenja. — Naš cerkveni pevec mladi Štugar je zadnji teden izgubil edinega sinčka. Naše sožalje! In naj bi vigradna štorklja ne prezrla njegovega doma!

Borovlje (Razno). V soboto, 2. junija je imela nemška „Alpenrose“ v Justovi dvorani pevski koncert. Udeležba je bila razmeroma skromna. Pri tem smo se čudili, da je oblast prepovedala našo pevsko prireditev, ki je bila najmanj enako upravičena kot nemška. Hkrati čujemo tudi o koncertu nemške pevske zveze v Št. Vidu ob Glini, ki ga je oblast istotako

č. g. mestnega župnika. Na vratih naše cerkve dovolila. Menimo, naj deli oblast enako pravico za vse! — Tudi malo prošnjo imamo do visi že izza leta dni oznanilna deska, ki je žal popisana samo v nemškem jeziku. Ustmeno se naznanja razpored dnevnih sv. maš ob 7. uri zjutraj v nedeljah. Ker prihaja velik del našega ljudstva k dopoldanskim božjim službam, bi želeli na deski dvojezična cerkvena oznanila. Uverjeni smo, da bo č. g. župnik želji slovenskega prebivalstva radevolje ustregel. — Naši puškari doživljajo strahovito krizo. V prvih 5 mesecih je bilo letos na državni preizkuševalnici preizkušenih komaj do 1000 pušk, dočim je v prejšnjih letih — da izvezememo zadnji dve — v istem času znašalo število pušk do 3000 komadov. — Tri borovljske nacije, ki so slikali kljukaste križe na Petelincu, v skalah nad Glinjami, so zaprli. Prej pa so morali odstraniti križe, kar se je zgodilo s pomočjo 20 m dolge vrvi, ker je dotično mesto skoroda nedostopno. Neverjetna je podjetnost v teh ljudeh.

Drobiž: Nedeljski koncert nemške koroške pevske zveze v Št. Vidu je oblast vsled narodno-socialističnih demonstracij predčasno zaključila in so odpadli posamezni nastopi. — Pri dež. glavarju se je minuli teden zglasila deputacija, ki je sestojala med drugim iz zastopnikov nezavednih rojakov v bivši coni „A“ in udeležencev glasovalnih bojev, s prošnjo, naj bi dež. glavar ne zapustil svojega mesta. Celovški „Kärntner Tagblatt“ vprašuje: Kdo ga hoče odstraniti? — V nedeljo 24. junija pride v Celovec kancler dr. Dolluss na zborovanje deželnega vodstva koroške kmečke zveze. Popoldne bo menda velika manifestacija kmetov na dvorišču deželnega dvorca in bo govoril kancler. — V Avstriji biva 276.000 inozemcev, od teh jih je na Dunaju 127.000. — V Celovcu je minulo nedeljo brivec Anton Komposch zadel s kolesom v avto, obležal težko poškodovan in umrl v bolnici. — 20 strellov so neznanci oddali minuli teden v stanovanje tajnega policista Sedlaka v Kamenu pri Vetrinju. — V Labudu je padla v Dravo Pavla Schurtl, slučajno mimoidoči slikar Ebner jo je rešil. V Pliberku je umrl bivši guštanjski nadučitelj Jožef Prilaznik.

NAŠA PROSVETA

Najdragocenejši zaklad.

Svoboda človeštva in njegove volje je največji božji čudež. Razum božje previdnosti obstoji le še svoboda človeške volje in iz sodelovanja obeh se je porodila desetisočetna zgodovina našega sveta. Svoboda je božji dar, ki ga niti Bog ne more več tirjati nazaj in s katerim zamore mali človek kljubovati vsem, tudi tistemu, ki mu ga je naklonil. Pri tej zmagi človeka nad Stvarnikom pa je končno Stvarnik zmagoviti in človek premagani. In vendar je človeška zmaga nad Bogom resnična zmaga in je Bog resnično premagan.

Svoboda človeške volje ostane za vse čase obenem najstrašnejši božji čudež. Človeškemu rodu je s tem pridržana pravica, da spreminja dobro v slabo, red v nered, soglasje v nesoglasje. Pozemski rod se je te pravice izdatno poslužil tekom svoje zgodovine. Od Adama, prvega revolucionarja, preko revolucionarnega, upornega izvoljenega ljudstva pa do današnjih dni se bori človek z Bogom in mu hoče usiliti svojo voljo. Človek noče biti več kralj stvarstva, ker bi s tem moral biti tudi služabnik božji. Zato se je človeku-uporniku uprla vsa narava, živalstvo ga je začelo sovražiti, rastlinstvo se je obdalo s trnjem, zemlja se mu je začela umikati, vsi divji elementi narave so se zarotili proti njemu. Gore so dvignile svoje kamenite glave k nebu, da mu zabranijo dostop, smrt in trpljenje sta se naselila med ljudstva. Tako je zloraba največjega božjega daru — svobode — postala rodu najstrašnejše prokletstvo.

Da bi mi danes, ko se zloraba najdragocenejšega zaklada, ki ga poseduje človeški rod, tako kruto maščuje nad svetom, našli spet spoštovanje zanj! Da bi znali danes svobodo mišljenja, govorenja in dejanja udeležiti v svoj resnični dobrot in blagoslov! Svobodno naj bi začeli iskati Stvarnika in njegovo voljo in spet bi se nered spremenil v red, iz nesoglasja bi se porodila harmonija, zlo bi postalo

zopet dobro. Ko bo naše stremljenje vzporedno s Stvarnikom, se bo narava sama podredila resnično svobodnemu rodu.

Iz knjige „Božja država“.

Materinski dan v Svečah smo praznovali 21. majnika. Med slovesno sv. mašo je bil nagovor materam, naj jim bodi slavnostni dan tudi dan opomina na materinske dolžnosti. Matere in otroci so se nato v častnem številu udeležili sv. obhajila. Izvencerkveni slavnosti pri Adamu je prisostvovala polna dvorana, še celo iz Glinj so prišli z vozom. Otvorili so č. g. župnik z lepim govorom na matere, naj utrdijo družinsko skupnost z ljubeznijo in žrtvijo. Sledil je pevski nastop sveških otrok, mlade pevce je spremljal na goslih mali Valti. Prizor je šel navzočim do srca. Med drugimi so otroci zapeli tudi izvorno pesem k materinskemu dnevu, ki jo je zložila voditeljica prireditve šivilja Micka Waldhauser. Sledela igra „Na krivih potih“ je dobro uspela. Ostali spored sta izpolnila mešani in moški zbor z izbranim petjem. Pa je dejala ob koncu neka mamica: Vedno spet rada prihajam na lepe prireditve!

Tekma koscev v Goselni vesi se vrši v nedeljo, dne 17. junija ob 3. uri pop. Poleg tekme še pester spored s petjem, govori in prizori. Vabljeni vsi prijatelji kmetiškega dela. Odbor izobr. društva v Dobri vesi.

GOSPODARSKI VESTNIK

Naši posevki in travniki. Letošnje vreme je razvoj naših posevkov pospešilo. Zgodaj je izginil sneg in ker menjava toplo vreme z dežjem, se spomladni posevki dobro razvijajo. Slabo so prezimile ozimne, posebno rži. Trpela je pšenica vsled plesnobe, vendar si je kaj kmalu opomogla. Tudi naši travniki, travine in deteljine na polju so bujno razvite. Gospodarji pa so v skrbeh, kako bodo seno posušili v teh dežja polnih tednih. Naj zato še enkrat naglasimo potrebo, da bo treba priprav za sušenje krmskih rastlin, da nam ne bodo ob dežju gnile na tleh. Sušenje na tleh nam tudi ob ugodnem veremenu prinese dosti izgube, ker se drobni rastlinski delci pri obračanju in skladanju v kopicice drobe in ostanejo na tleh. Še veliko več se zdrobi sena, če ga namaka dež in ga moramo večkrat obračati. Največje pa so izgube sušenja, če ob slabem vremenu vlaga povzroča gnitje krme. Takšna krma dostikrat ni boljša od slame.

Vzroki letošnjega slabega izzimljenja ozimin. Sneg je lansko leto padel prezgodaj. Posevki so bili še v razvoju. Mlade nerazvite rastlinice dihaajo bolj kot večje, razvite. Celozimo je bil sneg skorjast in raditega sveži zrak ni mogel do rastlinic in je pod skorjo ostajal izprijeni slabi zrak. Če bi zamrznila zemlja še pred snegom, bi rastlinice sicer zaostajale v rasti, a zato potrebovale tudi manj zraka. Kot vedno, smo tudi letos opazili, da je domača rž trdnejša in bolj prebije zimo kot tuje vrste. Pokazalo se je tudi, da je pacanje rži nujna potreba. Končno se je izkazalo še, da je suho pacanje rži boljši od mokrega. Letošnja zima nas je tudi izučila, kolikoga pomena je pravilno njivsko kolobarjenje. Na njivah, kjer smo sejali žito za žitom, so bili posevki slabši. Kjer smo sejali ozimino za ozimino (rž za pšenico), smo morali rž podorati in naj si je bila domača ali tuja vrsta rži. Da krijemo primanjkljaj rži, ki smo jo podorali ali vkljub slabemu stanju pustili nepodorano, smo ponekod sejali dosti jare rži. Jara rž kaže letos prav dobro, zrastle je visoko kot ozimna rž in pognala dolgo klasje. Nevarnost je le, da ne bo vsled obilnega deževnega vremena mehke slame in da deloma ne poleže.

Preoravanje strnišč. Žetev že trka na vrata, ječmen in rž bomo kmalu poželi, sledila bo pšenica in prazno strnišče bo čakalo na drugo posetev ali na jesensko oranje. Večina gospodarjev pusti njivo po žetvi nepreorano, dokler ne pride čas za setev ajde repe, večkrat pa tudi do jeseni. V takem stanju se zemlja močno kviri, sonce jo izžge in izsuši. Eno najvažnejših načel je zato: strnišče ne sme ostati nepreorano po žetvi niti 24 ur! Tla nepreoranega strnišča se izsušijo in je oranje prava muka

za orača in živino, gruda postane trda kot kamen in nepripravna za setev. Umestno je plitko oranje strnišča, toliko da se strn preobrbe in pokrije z zemljo. Preoranja strnišča je naravnost nujno težki zemlji. Če je težka zemlja sprašena, ostane ves čas vlažna in rahla in se da z lahkoto obdelati. Gruda razpada po plitvem oranju kakor pepel, živina brez truda vleče plug, spodnje plasti ohranjajo vlago, četudi je več tednov trajala suša. Zato že sedaj pred žetvijo opozarjamo naše gospodarje, da strnišče nemudoma po žetvi plitko preorjejo in puste v sirovi brazdi do setve naslednjega sadeža, ko zemljo globokeje preorjejo in pripravijo za setev. — Prosto po „Slovenskem gospodarskem listu“.

Celovski trg minulega tedna: Pšenica 35—37, rž 25—26, ječmen 20—22, oves 24—26, ajda 23—26, koruza 15—20, sladko seno 8—10, kisló 6—8, isto slama, leča 80—1.20, krompir 14—18, goveja mast 4.—4.50, sirovo maslo 3.50—5.—, prekajena slanina 4.—, svinjska mast 2.40—2.80, jajca 9—10, stare kokoši 2.60—4.—, trda drva 4.—4.—, mehka 3.—4.— šil. za kub. meter.

Dunajska borza minulega tedna: Dolar 4.14, marka 1.56, lira 0.36, dinar 0.08 šilingov za enoto tuje valute.

RAZNE VESTI

Kako bo po tisoč letih?

V tisoč letih bodo vsi prebivalci zemlje plešati. Ljudje ne bodo več spali, ker se jim bo zdelo škoda za izgubljeni čas. Potrebno okrepcilo po naporih bodo sprejemali iz zraka v obliki električnih energij. Zato bo obleka v tisoč letih obrobljena s prožno kovino, ki bo privlačevala elektriko iz zraka. Bodoči rod bo užival le še umetno sestavljeno hrano, ki si jo bo lahko nabavljal v poljubni količini po najnižji ceni. Tedaj tudi ne bo več mraza ali prevelike toplote, velike tvornice vsenakrog po planetu bodo ohranjale enako temperaturo 22 stopinj Celzija. Človeška obleka bo pripravljena tako, da bo hkrati služila kot antena za sprejemanje brezžičnih vesti, ročni aparati bodo omogočali gledanje in poslušanje ne glede na daljave.

Tiste čase bo švigalo po zraku nešteto velikih zrakoplovov. Nesreče pa bodo jako redke, saj bo tehnika dosegla vrhunec popolnosti. Zračna brodovja bodo brez motorjev, ker bodo črpala svoje sile iz sončnih žarkov. To se bo lovilo v velikanskih sprejemnih aparatih in jih oddajalo v poljubnem času za razsvetljava, motorje i. dr. Ure bodo tri ali štiri dni naprej napovedovale poleg časa tudi vreme. Vendar ta malenkost ne bo imela pomena, ker bo temperatura po vsem svetu enaka in bo omogočeno bivanje tudi v sedaj pustih krajih, kakor na severnem in južnem tečaju, v puščavah in pustinja. Z ujetimi sončnimi žarki bo mogoče proizvajati poljubno količino dežja. In to bo treba, ker svet tudi tedaj ne bo mogel obstajati brez sirovin, pridelanih na polju. Časopisov ne bo več, izhajale bodo samo knjige s slikami in strokovnimi razpravami. V oni dobi se bodo končno dale ozdraviti tudi vse bolezni, vstevši rak in sušico. Matere bodo rodile le še lepo in močno deco. — In tako dalje pripoveduje o dobi po tisoč letih učen Anglež doktor Low iz svoje bujne domišljive. — Kakšna škoda, dragi bralci, da nam ne bo sojeno živeti v tistem zlatem veku po tisoč letih!

Živalski velikani, o kakršnih govorijo pravljice, so res obstojali v času, ko o človeštvu še ni bilo ne duha in ne sluha. Pred milijoni in milijoni let sta pripadala zemlja in voda ogromnim plazilcem, med katerimi je meril strašni, krovoločni ropar, tiranozavrus, celih 6 metrov. Takšnih velikanov naše današnje kopnine ne poznajo več. Po zraku so letali takozvani pterodaktili, ki so merili z razprostrtimi krili približno toliko, kolikor manjše letalo naših dni. Največji sesalec vseh časov je bil baluhiterij. Vse te živali pa so živele davno pred človekom, ki je bil po postavi sicer manjši, a si je zemljo pokoril s svojim razumom.

Kedaj se človek začne starati. „Mislim, da lahko natančno ugotovim čas, ko se človek začne starati“, piše neki Anglež. To je čas, ko človek po temeljiti proučitvi samega sebe mora ugotoviti, da večina njegovih misli in razmotrivanj uhaja nazaj v preteklost in se ne bavi več s prihodnostjo. Ko se prične duh kakega človeka baviti s spominom na preteklost mesto z načrti za bodočnost, tedaj postane človek star.

Dete v klobuku. Južno-ameriške Indijanke so jako iznajdljive. Da jim mali pri delu ni v napotje, ga nosijo na glavi v pleteni košarici, ki se tudi pri večjih gibih z glavo ne premakne z mesta. Dojenček je v tem klobuku kakor v kaki razkošni zibki. Ta priprava služi Indijankam za otroški voziček in obenem za pokrivalo.

Koliko je ljudi na svetu? Na svetu je nad milijardo in pol ljudi. Vsako leto jih umre 32 milijonov, to je skoro 500.000 na dan ali 4000 na uro. Rodi se jih vsako minuto 70, v istem času jih umre 67. Povprečna človeška starost je 33 let. V novejšem času je živel Anglež Jenkins, ki je dosegel starost 169 let, katerega je že dosegel Turčin Zaro Agha, ki je še živ in star 170 let. Žal pa se slednji ne spominja dobro svoje rojstne letnice.

Največja jajca so nojeva. Velika so kot otroška glava in do dva kg težka. Eno tako jajce zaleže za 24 kurjih. Vsaka nojeva samica znese do 20 takih jajec na leto, kadar pa se ji med valilno dobo odvzamejo, leže vedno nova. Afriški zakupniki jih plačujejo po 100 šilingov naše valute. Za izvoz pa se zahteva še 150 šil. carine na posamezno jajce.

Narobe-svet. V Karpatski Rumuniji je minuli teden nastopil silen mraz, ki je uničil vso setev. Ponekod je padel celo sneg ki je oviral promet. Medtem pa je vladala v Ameriki nenavadna vročina, ki je uničila krasna polja. Iz Newyorka poročajo tudi o silnih požarih, ki jih je povzročala vročina v tamošnjih gozdovih. V državi Illinois je znašala toplota v senci 50 stopinj Celzija. Pojavile so se tudi kobilice v ogromnih množinah. In ko so bile uničene krasne žitne pokrajine, so sledili silni — nalivi, žal prepozno.

Neplačani delavci. Poleg škodljivcev ima kmet mnogo zaveznikov in pomočnikov, ki mu delajo brez plače. Neka francoska knjiga našteva te kmetove sotrudnike ter računa njihov zaslužek v denarju. V šilingih zaslužijo: Slepec, ščinkavec in taščica po 14, žaba 16, krastača, sinica, kuščar in krt po 20, podlasica 25, jež po 30, sova 40, lastavica 50 in netopir (mračnik) 80 šilingov na leto. Toliko prislužijo imenovane živali kmetu s pokončavanjem raznih rastlinskih škodljivcev. Sicer pa knjiga pozabi omeniti, da se marsikateri teh pridnih delavcev plača sam na kmetov račun.

Dragi mladi prijatelji! — „Mati“ je rešitev zadnje uganke. Ne pozabite pri tem, prijatelji, da tudi naše življenje sliči uganki z enako rešitvijo! Seve ni stričkova skromna nagrada za pravilno rešitev v nikaki primeri z nagrado za rešitev druge, življenske uganke. Zreb je določil sledeče nagrajence: Rezika Krušic v Velinji vesi, Pepek in Micka Rižnarjeva v Štebnu pri Globasnici, Zorka Nagele v Št. Jakobu, Jožefine Šašl v Dolih pri Borovljah, Komann Janez na Brnci. Pravilno so še rešili: Joža Serajnik, Rabič Matej, Micka Moser in Rezika Sitter v Št. Jakobu, Urška Bergmann na Dunaju, Lidija Wüster in Suzi Kakl v Logi vesi, Ferdo Ošovnik in Zofka Kraus v Podravljah, Joza Rezic v Dobu pri Vrbi, Marija Aichholzer v Škofičah, č. g. Hani Maierhofer v Blačah p. Zili, Pepe Lippe in Milica Wieser v Slov. Plajberku, Lenčka Petrič v Št. Petru na Vašinjah, Milka Rutarjeva v Žitari vesi, Verdnik Aleš v Šmihelu p. Pl., Mirko Perč v Rinkolah, Ogris Mjčka na Žihpolah in Katica Pipp na Zilski Bistrici. Pozdravljeni, mladi prijatelji!

Inserirajte v „Koroškem Slovencu“!